

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 29 stycznia 1987 r.

w sprawie intensyfikacji działań na rzecz ochrony środowiska.

W dniu 20 czerwca 1985 r. Sejm dokonał po raz pierwszy oceny realizacji ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska i podjął uchwałę, w której akceptując poczynania Rządu określił kierunki dalszego działania.

Z uwagi na doniosłe znaczenie ochrony środowiska, powszechnie podnoszone w czasie kampanii wyborczej do Sejmu IX kadencji, zachodzi potrzeba zintensyfikowania działań zmierzających do dalszego ograniczania zanieczyszczeń środowiska i jego degradacji.

Wychodząc naprzeciw społecznej potrzebie prowadzenia dyskusji w Sejmie oraz w tworzącym się ruchu społecznym na rzecz ochrony środowiska, Rząd przedstawił Sejmowi informację o stanie ochrony środowiska oraz aktualnych pracach Rządu w tym zakresie, wcześniej niż wynika to z przepisów ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Sejm stwierdza, że pomimo niekorzystnych warunków Rząd, wiele rad narodowych i organów administracji państwowej podjęło szereg działań zmierzających do pełnego wdrażania ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz ustawy — Prawo wodne, a także do realizacji zadań wynikających z narodowego planu społeczno-gospodarczego na lata 1983—1985.

W tym okresie nastąpiła poprawa stanu środowiska w niektórych jego elementach. Do uzyskanych efektów należy zaliczyć: dalsze ograniczanie zanieczyszczeń atmosfery pyłami, zanieczyszczeń wód powierzchniowych, zwiększanie liczby oddawanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków oraz zwiększanie obszarów chronionych. W 1986 r. zdały egzamin systemy ostrzegania i przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom. Uzyskane efekty i zarysowujące się korzystne tendencje powinny być przez Rząd konsekwentnie utrwalane i kontynuowane w ramach realizacji zadań wynikających z narodowego planu społeczno-gospodarczego na lata 1986—1990.

Jednocześnie Sejm stwierdza, że wiele ważnych postanowień wynikających z przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska, szczególnie uchwały Sejmu z dnia 20 czerwca 1985 r. w tej sprawie oraz ustawy z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne, a także zadań objętych narodowym planem społeczno-gospodarczym na lata 1983—1985, nie w pełni zostało zrealizowanych, co wpływa ujemnie na aktualny stan środowiska.

Zły jest stan czystości jezior i wód przybrzeżnych Bałtyku, a znaczna część oczyszczalni ścieków pracuje w sposób niezadowolający. Zwiększyła się emisja zanieczyszczeń gazowych zarówno z krajowych obiektów energetycznych, jak i transgranicznych. Niedostateczne jest wykorzystanie odpadów przemysłowych; ponad 7% powierzchni lasów znajduje się w strefie stałego zagrożenia przez emisje przemysłowe. Uwidacznia się tendencja do wzrostu tego obszaru. Szczególnie silne jest zagrożenie na obszarach górskich w Sudetach Środkowych i Wschodnich, Beskidach oraz Górach Izerskich. Poważne zagrożenie lasów wystąpiło w parkach narodowych: Karkonoskim, Świętokrzyskim, Ojcowskim, Wielkopolskim i Pienińskim. Nie powołano terenowych specjalistycznych przedsiębiorstw dla realizacji inwestycji z zakresu ochro-

ny środowiska. Nie w pełni wykorzystano zdolności produkcyjne zakładów urządzeń odpylających. Nie wykorzystuje się planowanych nakładów inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska. Tylko w 11 województwach wykonano postanowienia uchwały Sejmu z 20 czerwca 1985 r., zobowiązujące wojewódzkie rady narodowe do udziału w nakładach inwestycyjnych własnych środków w wysokości co najmniej 7% ogólnych nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska. Nie dość stanowczo przeciwdziałano naruszeniom przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz racjonalnej gospodarki wodą. Nakładane kary były niskie i w niedostatecznym stopniu egzekwowane, wobec czego okazały się środkami mało skutecznymi w zapobieganiu naruszeniom przepisów prawa. Niezadowolający jest nadal udział nauki w praktycznym rozwiązywaniu pilnych potrzeb dotyczących problematyki ochrony środowiska. Mało skuteczne są dotychczasowe działania w zakresie edukacji ekologicznej społeczeństwa, a szczególnie wśród młodzieży szkolnej. Ograniczona była efektywność służb kontrolnych oraz ich współdziałanie z innymi organami kontroli i organami ścigania w zakresie egzekwowania przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska.

W tym stanie rzeczy Sejm uważa za konieczne podjęcie dalszych zdecydowanych działań zapobiegających procesom degradacji środowiska naturalnego, w szczególności na obszarach zagrożonych.

Dla osiągnięcia postępu w ochronie środowiska Sejm uważa za konieczne dalsze usprawnianie działań administracji państwowej i terenowej oraz wypełnianie ustawowych zadań przez rady narodowe w tym zakresie.

Potrzebny jest także zespolony aktywny wysiłek całego społeczeństwa dla uzyskania zwiększonych efektów. Niezbędne jest koncentrowanie wysiłków na konkretnych rozwiązaniach służących ochronie środowiska.

Mając powyższe na względzie Sejm zaleca Radzie Ministrów:

- konsekwentne doskonalenie oraz egzekwowanie przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska;
- przygotowanie projektów nowelizacji przepisów prawnych, dostosowanych do obecnych wymogów środowiska, szczególnie ustaw: o ochronie i kształtowaniu środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne i Prawo geologiczne;
- doskonalenie struktur organizacyjnych ochrony środowiska centralnych i terenowych organów administracji państwowej oraz organów kontrolnych, jak również służb ochrony środowiska w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłowych;
- zobowiązanie naczelnych i centralnych organów administracji państwowej organizujących działalność gospodarczą oraz terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego do opracowania programów i ustalenia zadań w zakresie ochrony środowiska oraz konsekwentnego ich realizowania. Niezbędne jest też zapewnienie warunków kontroli realizacji tych programów i zadań przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych oraz jego organy;

- uregulowanie zasad współpracy i wzajemnych zobowiązań z NRD, CSRS i ZSRR w kwestiach transgranicznego przepływu zanieczyszczeń powietrza oraz wód przygranicznych;
- zintensyfikowanie działań na rzecz ograniczenia emisji gazów, przede wszystkim dwutlenku siarki, przez zainstalowanie urządzeń do głębokiego wzbogacenia węgla i eliminowania związków siarki z gazów odlotowych oraz rozwój innych rodzajów energetyki niekonwencjonalnej, z wykorzystaniem w tym celu nie tylko krajowych wyników badań naukowych, ale także technologii innych krajów;
- skoncentrowanie działań na rzecz ochrony wód w celu uzyskania poprawy czystości rzek i jezior, zwłaszcza służących zaopatrzeniu ludności w wodę, zmniejszenia jej zużycia między innymi przez rozwiniecie produkcji wodomierzy dla ludności i powszechne ich stosowanie;
- podjęcie odpowiednich działań zapewniających skuteczną ochronę przyrody, użytków rolnych i powierzchni ziemi, między innymi przez budowę składowisk i wysypisk odpadów, gospodarcze ich wykorzystanie lub utylizację;
- zabezpieczenie przed dalszą degradacją parków narodowych i obszarów chronionych;
- podjęcie przedsięwzięć w celu pełnej realizacji zadań określonych w centralnym planie rocznym na 1987 r. oraz zadań ujętych w narodowym planie społeczno-gospodarczym na lata 1986—1990 przez rozbudowę potencjału wykonawczego, powoływanie przedsiębiorstw specjalistycznych, zwiększenie produkcji urządzeń i aparatury oraz ujednoczenie metod pomiarów kontrolnych;
- uwzględnienie — w ramach zagospodarowania kraju i rozwoju regionów — ekonomicznych i ekologicznych aspektów rozwoju, sprzyjających podwyższeniu efektywności gospodarowania oraz poziomu życia ludności;
- zapewnienie racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych i surowców;
- rozszerzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa, szczególnie młodzieży, przez wprowadzenie obowiązkowego przedmiotu ochrona środowiska naturalnego we wszystkich typach szkół, jak również dalsze wspieranie ruchu społecznego na rzecz ochrony środowiska; sprzyjać temu powinno powołanie Komisji Spraw Ochrony Środowiska Rady Państwa;
- rozwijanie badań naukowych ukierunkowanych na prace wdrożeniowe zapewniające intensyfikację ochrony środowiska;
- włączenie szerokich kręgów społeczeństwa i specjalistów do prac nad „Narodowym programem ochrony środowiska i gospodarki wodnej do 2010 r.”.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podkreśla konieczność konsekwentnej realizacji ustaw i uchwał Sejmu związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska oraz wynikających z nich zadań przez Radę Ministrów, rady narodowe, wojewodów, organizacje spółdzielcze, przedsiębiorstwa i inne jednostki gospodarcze i społeczne. Działalność na rzecz ochrony i kształtowania środowiska jest konstytucyjnym obowiązkiem wszystkich organów państwowych i wszystkich obywateli.

Marszałek Sejmu: R. Malinowski